

Sygn. akt IV U 310/15

POSTANOWIENIE

Dnia 19 listopada 2015 roku

Sąd Okręgowy w Tarnowie – Wydział IV Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSR del. Jacek Liszka

Protokolant: st. sekr. sądowy Patrycja Czarnik

po rozpoznaniu w dniu 19 listopada 2015 roku w Tarnowie na rozprawie

sprawy z odwołania M. W.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 11 lutego 2015 roku znak: (...)

o rentę z tytułu niezdolności do pracy

postanawia:

1. uchylić zaskarżoną decyzję z dnia 11 lutego 2015 roku i przekazać sprawę do rozpoznania organowi rentowemu;
2. umorzyć postępowanie.

Sygn. akt IV U 310/15

UZASADNIENIE

postanowienia Sądu Okręgowego w Tarnowie

z dnia 19 listopada 2015 r.

Ubezpieczona M. W. ma wykształcenie średnie, ukończyła liceum ekonomiczne, a pracowała jako robotnik magazynowy, spedytor kolejowy, referent ds. transportu, operator systemu i samodzielny księgowy.

Od 16 marca 2005 r. do 31 października 2014 r. ubezpieczona pobierała rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy.

W dniu 23 września 2014 r. wystąpiła do organu rentowego z wnioskiem o przyznanie jej renty na dalszy okres.

W orzeczeniu z dnia 28 października 2014 r. lekarz orzecznik rozpoznał u wnioskodawczynie zaburzenia depresyjne nawracające uznając, że jest ona nadal częściowo niezdolna do pracy na okres do 31 października 2015 r.

W związku z tym, że orzeczenie to budziło wątpliwości co do zgodności z zasadami orzecznictwa o niezdolności do pracy, sprawa w trybie nadzoru Prezesa ZUS przekazana została do rozpatrzenia przez komisję lekarską ZUS, która w orzeczeniu z dnia 23 stycznia 2015 r. stwierdziła, że wnioskodawczynie nie jest niezdolna do pracy, rozpoznając u niej zaburzenia depresyjno- lękowe z somatyzacją.

Na tej podstawie, decyzją z dnia 11 lutego 2015 r. ZUS Oddział w T. odmówił M. W. przyznania prawa renty z tytułu niezdolności do pracy.

W dniu 7 marca 2015 r. (data nadania przesyłki w placówce pocztowej) od decyzji tej ubezpieczona wywiodła odwołanie.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie z przyczyn podanych w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Celem oceny stanu zdrowia ubezpieczonej i jego wpływu na zdolność do pracy, Sąd dopuścił w sprawie dowód z opinii biegłych sądowych: lek. med. D. B.- specjalisty neurologa i lek. med. E. N.- specjalisty psychiatry.

Przed wydaniem opinii przez biegłego neurologa, odwołująca przedłożyła zaświadczenie o pobycie w Szpitalu (...) w K. z dnia 22 maja 2015 r. (k. 9) i opinię psychologiczną z dnia 22 maja 2015 r. (k. 10).

W opinii sądowno- lekarskiej z dnia 26 maja 2015 r. biegły neurolog, rozpoznając u odwołującej zaburzenia depresyjne do oceny psychiatrycznej uznał, że jest ona osobą zdolną do pracy (k. 12-14).

W toku dalszego postępowania ubezpieczona złożyła dokumentację ginekologiczną z listopada i grudnia 2014 r. (k. 15-25), której nie przedkładała w toku postępowania przed organem rentowym, a ponadto kserokopię karty informacyjnej leczenia w trybie jednodniowym z dnia 9 września 2015 r. z wpisem odnośnie zastosowanego postępowania: biopsja marmotomiczna piersi prawej pod USG (k. 31) i kserokopię karty leczenia szpitalnego z dnia 26 czerwca 2015 r. w Szpitalu (...) w K. za okres od 30 marca 2015 r. do 26 czerwca 2015 r. z rozpoznaniem zaburzeń depresyjnych nawracających (k. 32).

W opinii sądowno- lekarskiej z dnia 29 września 2015 r. 2015 r. biegły psychiatra rozpoznając u odwołującej zaburzenia depresyjne nawracające uznał, że jest ona osobą częściowo niezdolną do pracy od 1 listopada 2014 r. na okres dwóch lat (k. 33-35).

Na rozprawie w dniu 19 listopada 2015 r. odwołująca oświadczyła, że przedłożyła do akt dokumentację ginekologiczną, gdyż od 2014 r. leczy się ginekologicznie. Podała, że nie składała tej dokumentacji w trakcie postępowania przed ZUS, ponieważ była wówczas w trakcie badań. Już przed wydaniem przez organ rentowy zaskarżonej decyzji leczyła się jednak ginekologicznie i jej stan zdrowia wywołany schorzeniami ginekologicznymi był zły.

Sąd rozważył, co następuje:

Zaskarżoną decyzję ZUS Oddział w T. z dnia 11 lutego 2015 r., znak: (...), należało uchylić, sprawę zaś przekazać do rozpoznania organowi rentowemu, umarzając postępowanie.

Zgodnie z treścią art. 477¹⁴ § 4 k.p.c., w sprawie o świadczenie z ubezpieczeń społecznych, do którego prawo jest uzależnione od stwierdzenia niezdolności do pracy lub niezdolności do samodzielnej egzystencji albo stwierdzenia stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, jeżeli podstawę do wydania decyzji stanowi orzeczenie lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych lub orzeczenie komisji lekarskiej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i odwołanie od decyzji opiera się wyłącznie na zarzutach dotyczących tego orzeczenia, sąd nie orzeka co do istoty sprawy na podstawie nowych okoliczności dotyczących stwierdzenia niezdolności do pracy lub niezdolności do samodzielnej egzystencji albo stwierdzenia stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, które powstały po dniu złożenia odwołania od tej decyzji. W tym przypadku sąd uchyła decyzję, przekazuje sprawę do rozpoznania organowi rentowemu i umarza postępowanie.

Przepis ten jest wyjątkiem od zasady, według której sąd pierwszej instancji kontroluje tylko stan rzeczy- faktyczny i prawny- istniejący w chwili wydania decyzji przez organ rentowy. Wyjątek ten przewiduje możliwość uchylecia przez sąd decyzji organu rentowego, przekazania sprawy do rozpoznania (i ewentualnego wydania nowej decyzji) organowi rentowemu, z jednoczesnym umorzeniem postępowania sądowego. Jest to możliwe wówczas, gdy w toku postępowania przed sądem pierwszej instancji doszło do ujawnienia się nowych okoliczności dotyczących stwierdzenia niezdolności do pracy lub niezdolności do samodzielnej egzystencji, które powstały po dniu złożenia odwołania od tej decyzji. Ujawnienie się tego rodzaju nowych okoliczności może wpłynąć na sposób rozstrzygnięcia sprawy przez sąd pierwszej instancji. Muszą one jednak ujawnić się przed zamknięciem rozprawy w tym sądzie.

Regulacja ta (art. 477¹⁴ § 4 k.p.c.) nie tylko zakazuje wyrokowania co do istoty sprawy w razie ujawnienia się nowych okoliczności dotyczących stwierdzenia niezdolności do pracy lub niezdolności do samodzielnej egzystencji, które powstały po dniu złożenia odwołania od tej decyzji, tj. tych, które jeszcze nie istniały przed zaskarżeniem negatywnej decyzji rentowej, ale w celu ich weryfikacji w postępowaniu rentowym zobowiązuje sąd do uchylecia zaskarżonej decyzji, przekazania sprawy do rozpoznania organowi rentowemu i umorzenia dotychczasowego postępowania odwoławczego na podstawie art. 477¹⁴ § 4 zdanie ostatnie k.p.c.

Jak podniósł Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 12 stycznia 2012 r., II UK 79/11

(LEX nr 1130387), w art. 477¹⁴ § 4 k.p.c. mowa jest o „nowych okolicznościach”, które, choć powstałe po wniesieniu odwołania, mają znaczenie dla oceny stanu zdrowia do dnia decyzji. Dla przykładu, „nowe okoliczności” to schorzenia istniejące przed wydaniem decyzji, lecz wykazane przez ubezpieczonego dopiero po wniesieniu odwołania do sądu albo ujawnione na podstawie badań lekarskich w trakcie postępowania sądowego, których nie oceniał ani lekarz orzecznik, ani komisja lekarska organu rentowego.

W postanowieniu z dnia 20 listopada 2013 r., II UK 333/13 (Legalis nr 1061660) Sąd Najwyższy wskazał, że regulacja z art. 477¹⁴ § 4 k.p.c. wynika z tego, iż to przed organem rentowym koncentruje się badanie i ocena niezdolności do pracy, co nie zawsze zapewnia

i gwarantuje aktualność tej oceny w przypadku późniejszych zmian i pogorszenia stanu zdrowia, nie tylko w ramach tych samych dolegliwości i schorzeń, lecz także również w razie stwierdzenia niezdolności do pracy z przyczyny niebranej pod uwagę na pierwotnym etapie decydowania o prawie do renty. Nowe okoliczności mogą nałożyć się na gorszy stan zdrowia i spowodować zwiększenie stopnia niezdolności do pracy. Przesłanka niezdolności do pracy (częściowa niezdolność do pracy to utrata zdolności do pracy aż w znacznym stopniu), o ile nie była spełniona na etapie wydania decyzji, może wystąpić po jej wydaniu, jednak wówczas według regulacji przepisu, to organ rentowy powinien mieć pierwszeństwo i prowadzić ustalenia dotyczące niezdolności do pracy.

Taka też sytuacja miała miejsce w niniejszej sprawie. Pojawiły się w niej bowiem nowe okoliczności, a dotyczą one schorzeń ginekologicznych i leczenia ginekologicznego odwołującej, jakie miało miejsce przed datą wydania zaskarżonej decyzji. W toku postępowania odwołująca złożyła dokumentację ginekologiczną z listopada i grudnia 2014 r. (k. 15-25), której nie przedkładała w toku postępowania przed organem rentowym. Z treści tej dokumentacji wynika w sposób jednoznaczny, że przed datą zaskarżonej decyzji ubezpieczona pozostawała w leczeniu ginekologicznym, a komisja lekarska, jak i lekarz orzecznik oceniali tylko stan psychiczny wnioskodawczyni. Skoro więc przed lutym 2015 r. odwołująca pozostawała w leczeniu ginekologicznym, czego nie ujawniła w toku postępowania przed organem rentowym, w sprawie pojawiły się nowe okoliczności dotyczące stanu jej zdrowia.

Z uwagi więc na ujawnienie się nowych okoliczności dotyczących stwierdzenia niezdolności odwołującej do pracy koniecznym stało się uchylecie zaskarżonej decyzji ZUS Oddział w T. z dnia 11 lutego 2015 r., przekazanie sprawy do rozpoznania organowi rentowemu i umorzenie postępowania.

Rozpoznając sprawę na nowo organ rentowy będzie musiał wziąć pod uwagę przedłożoną przez ubezpieczoną dokumentację ginekologiczną, ponieważ do tej pory zarówno lekarz orzecznik ZUS, jak i komisja lekarska ZUS wypowiadali się tylko

o schorzeniach i leczeniu psychiatrycznym ubezpieczonej.

Ujawnienie się w toku postępowania przed sądem pierwszej instancji nowych okoliczności dotyczących stwierdzenia niezdolności do pracy, które nie istniały przed zaskarżeniem decyzji rentowej, zobowiązuje sąd do uchylenia tej decyzji, przekazania sprawy do rozpoznania organowi rentowemu i umorzenia postępowania sądowego. Mające walor nowości okoliczności dotyczące stwierdzenia niezdolności do pracy lub niezdolności do samodzielnej egzystencji, które powstały po dniu złożenia odwołania od negatywnej decyzji rentowej i nadal utrzymują się w okresie wymaganym do nabycia prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy (art. 57 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS), nie mogą być samodzielnie ocenione przez sąd z zastosowaniem dyspozycji

art. 316 k.p.c. przede wszystkim ze względu na kodeksowy zakaz orzekania co do istoty sprawy zawarty w art. 477¹⁴ § 4 k.p.c., który w takich przypadkach bezwzględnie zobowiązuje sąd do uchylenia zaskarżonej decyzji, przekazania sprawy ze względu na ujawnione nowości do rozpoznania organowi rentowemu i umorzenia postępowania sądowego (por. postanowienie SN z dnia 20 maja 2013 r., I UK 616/12, OSNAPiUS 2014/4/62, Legalis nr 750297).

Mając powyższe na uwadze, Sąd orzekł jak w punktach 1 i 2 postanowienia na podstawie art. 477¹⁴ § 4 k.p.c.